

01 Veiligheid

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving (toelichting)

Brandweertzorg gaat over het voorkomen en beperken van brand. Voorlichting, advies en controles zijn hierbij belangrijk. Voor de rampenbestrijding hebben we een regionale en lokale crisisorganisatie ingericht. De 21 gemeenten in de regio werken samen met de hulpdiensten, elk vanuit hun eigen vakgebied. Samen zijn zij verantwoordelijk voor de bevolkingszorg. Onze medewerkers zijn goed getraind. Zo waren we ook in 2025 goed voorbereid om snel te reageren op grote rampen en crises en de schade zoveel mogelijk te beperken.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving (toelichting)

Op het gebied van veiligheid hebben we intensief samengewerkt met de Integraal Veiligheidscoördinatoren van de Kempengemeenten. Ook hebben we samengewerkt met partners als de politie, het Openbaar Ministerie (OM), de Belastingdienst, de Veiligheidsregio, het Zorg- en Veiligheidshuis, het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en de woningcorporaties.

Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 van basisteam de Kempen heeft als doel te sturen op een solide en effectief veiligheidsbeleid, waarbij gemeenten, partners en inwoners samenwerken waar dat meer veiligheid oplevert.

In 2025 was het Integraal Veiligheidsbeleid gericht op het recht op veiligheid en lichamelijke integriteit, minder criminaliteit en overlast, het veiligheidsgevoel van inwoners, zelfredzaamheid en samenredzaamheid en het verminderen van verstoringen van de openbare orde. Daarbij was er bijzondere aandacht voor zeven veiligheidsthema's. Bij zorg en veiligheid ging de aandacht uit naar personen met onbegrepen gedrag, woonoverlast, huiselijk geweld, kindermishandeling en nazorg aan ex-gedetineerden. Bij jeugd was er aandacht voor jongeren met overlastgevend of crimineel gedrag. Bij gedigitaliseerde criminaliteit hebben we ingezet op weerbare en veilige informatiesystemen en weerbaarheid van inwoners en ondernemers tegen digitale criminaliteit en online aangejaagde ordeverstoringen. Bij maatschappelijke onrust stonden polarisatie, extremisme en radicalisering en de ontwrichting van onze samenleving centraal. Bij ondermijning ging het om mensenhandel/arbeidsuitbuiting, drugs, witwassen en maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid. Bij High Impact Crimes (HIC) waren woninginbraken, straatroven en overvallen de belangrijkste aandachtspunten. Tot slot was er bij fysieke veiligheid aandacht voor brandveiligheid en crisisbeheersing.

Wat willen we bereiken?

Wij willen een veilige woonomgeving en een gevoel van sociale veiligheid blijven bieden voor onze inwoners.

Omschrijving (toelichting)

Veiligheid wordt steeds complexer en vraagt steeds meer van de gemeente. Partners en inwoners zijn daarbij belangrijk. In Waalre ligt de nadruk op de juiste balans tussen voorkomen, vroeg signaleren en optreden. Een veilige woonomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en overheid. Buurtnetwerken, voorlichting en een hogere meldingsbereidheid helpen om die veilige en leefbare woonomgeving te bereiken.

We werken samen met veel partners. Binnen de gemeente zijn dat de boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren), het CMD (Centrum voor Maatschappelijke Deelname, het gemeentelijke loket voor zorg, jeugd en ondersteuning) en het PlusTeam (voor specialistische jeugdzorg). Daarbuiten werken we samen met de politie, het Openbaar Ministerie, woningcorporaties, wijk-GGD en huisartsen. Door vroeg te signaleren voorkomen we dat situaties uit de hand lopen. De aanpak van zorg en veiligheid die de afgelopen jaren goed heeft gewerkt, houden we vast en maken we sterker.

Bij bedreigingen en onveilige situaties treden we op met bestuurlijke middelen. Denk aan een dwangsom, bestuursdwang, een gebiedsverbod of het sluiten van een pand op basis van de Wet Damocles. We gebruiken hierbij zowel het bestuursrecht als het strafrecht.

De aanpak van ondermijning en digitale criminaliteit blijft een topprioriteit. Bewustzijn is hierbij de sleutel: je ziet het pas als je het doorhebt. Via voorlichting en training houden de gemeente, inwoners en partners deze vormen van criminaliteit beter in beeld. Zo worden verdachte situaties sneller herkend en gemeld, wat uiteindelijk kan leiden tot minder slachtoffers.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

We stellen het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2025-2026 vast. Dat vloeit voort uit het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.

In 2024 is het uitvoeringsplan integrale veiligheid 2025-2026 vastgesteld. Dit uitvoeringsplan vloeit voort uit het integraal veiligheidsplan 2023-2026.

Op het gebied van fysieke veiligheid maken we kwetsbare doelgroepen bewust van brandveiligheid.

In geval van een woningbrand organiseren we een voorlichting voor de getroffen wijk in het gemeentehuis. Dit is in 2025 niet voorgekomen. Om de aandacht voor brandveiligheid te vergroten, zijn we waar mogelijk aangesloten bij bewustwordingscampagnes van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

High Impact Crime: we gaan investeren in beperking van de slachtofferkans, vergroting van de pakkans van daders en verhoging aangiftebereidheid onder slachtoffers. Actief bevorderen van buurtapps is van grote waarde.

Via onze nieuwskanalen hebben we inwoners geïnformeerd over High Impact Crimes, zoals woninginbraken, en wat zij zelf kunnen doen om geen slachtoffer te worden. Voor de aanpak van High Impact Crimes en het vergroten van de pakkans van daders hebben we samengewerkt met de politie. Zo zijn er extra controles uitgevoerd.

Inwoners worden bewust gemaakt van de risico's die zij lopen om slachtoffer te worden van ondermijnende en digitale criminaliteit. Ze krijgen voorlichting over de maatregelen die ze zelf kunnen nemen om de kans hierop te verkleinen.

In oktober hebben we een veiligheidsdag georganiseerd. Op deze dag was een ondermijningscontainer aanwezig: een inloopcontainer waarin inwoners op een praktische manier signalen van georganiseerde criminaliteit leren herkennen. Inwoners hebben hier voorlichting gekregen over ondermijnende criminaliteit. Ook hebben we gepubliceerd over Brabant Op De Radar: een campagne die Brabanders bewust maakt van georganiseerde criminaliteit en hen oproept om signalen van ondermijning te melden. Daarnaast hebben we twee voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor ouderen om hen weerbaarder te maken tegen verschillende vormen van oplichting.

Locaties waarbij mogelijk wetsovertredingen plaatsvinden worden gecontroleerd door Kempen Interventie Team.

Er zijn integrale controles uitgevoerd bij horecazaken, locaties op bedrijventerrein 't Broek en bij een opslaglocatie.

Ondermijning en georganiseerde criminaliteit: de gezamenlijke aanpak wordt aangestuurd door het basisteam onder leiding van de basisteamprogrammaleider ondermijning.

De gezamenlijke aanpak van ondermijning en georganiseerde criminaliteit is aangestuurd door het basisteam, onder leiding van de basisteamprogrammaleider ondermijning.

Problematische jeugdgroepen en jeugdcriminaliteit gaan we aanpakken door een juiste combinatie van maatregelen op het gebied van zorg en straf.

De aanpak jeugd is binnen de vierhoek goedgekeurd. Voor de aanpak van jeugdgroepen en jeugdcriminaliteit hebben we samengewerkt met het Zorg- en Veiligheidshuis.

Verbinding zorg en veiligheid: we gaan investeren in een sluitende zorg- en veiligheidsketen. We besteden vooral aandacht aan preventie, vroegsignalering en inrichting van procesregie bij complexe casuïstiek.

In Waalre hebben we regelmatig een zorg- en veiligheidsoverleg gehouden waarin casuïstiek is besproken. Daarnaast hebben we nauw samengewerkt met de politie, woningbouwcorporaties, de wijk-GGD en het sociaal domein.

We gaan de weerbaarheid van kwetsbare groepen en sectoren vergroten. Denk aan de ondersteuning van de agrarische sector bij de verhuur van leegstaande gebouwen, of aan inwoners in een kwetsbare positie.

Samen met partners zoals de politie, Platform Veilig Ondernemen en experts van de Taskforce RIEC hebben we stappen gezet om kwetsbare groepen weerbaarder te maken. Samen met de Kempengemeenten hebben we een plan van aanpak voor het buitengebied opgesteld en zijn we gestart met de uitvoering.

We gaan de weerbaarheid van medewerkers t.a.v. ondermijnende criminaliteit vergroten door het geven van voorlichting. Daarnaast worden medewerkers getraind in het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit.

Samen met partners, waaronder experts van de Taskforce RIEC, hebben we trainingen georganiseerd om signalen van ondermijnende criminaliteit te herkennen. In oktober hebben we ook een veiligheidsdag georganiseerd met een ondermijningscontainer.

We gaan ervoor zorgen dat casuïstiek zowel vanuit veiligheid als vanuit het CMD wordt behandeld en getoetst volgens de AVE-methodiek.

Bij procesregie en jeugd hebben we gewerkt met de AVE-methodiek (Aanpak ter Voorkoming van Escalatie), een werkwijze waarbij zorg- en veiligheidspartners samenwerken om escalatie bij complexe situaties te voorkomen. Bij de toepassing van de Wmo is de aanpak nog in ontwikkeling.

We gaan het kwaliteitsniveau van de lokale crisisorganisatie vergroten zodat we voldoen aan de norm Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg.

In 2025 hebben we een scenariotraining georganiseerd voor onze lokale crisisorganisatie. Binnen het UKB (Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg) zijn verschillende verbeteringen doorgevoerd op het gebied van training en opleiding, het alarmsysteem en de bereikbaarheid.

We gaan het plan van aanpak voor jeugdproblematiek invoeren. Dit plan is vastgesteld op basisteamniveau en is opgenomen als prioriteit in het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 van de Kempengemeenten.

De aanpak jeugd is binnen de vierhoek goedgekeurd. Volgend jaar werken we samen met de andere Kempen gemeenten aan het doorontwikkelen van de jeugdopgave. De vierhoek is een uitbreiding van de driehoek. De vierhoek is een overleg waarin naast de burgemeesters van het basisteam, de gebiedsofficier van justitie en de politiechef van het basisteam ook de wethouders zorg aansluiten.

We gaan medewerkers van het CMD, het sociaal domein en toezicht voorlichten en trainen in het toepassen van de AVE-methodiek in de praktijk.

Bij jeugd hebben we met de AVE-methodiek gewerkt. Bij de toepassing van de Wmo is de aanpak nog in ontwikkeling.

We zorgen dat de gemeente Waalre altijd bereikbaar is voor veiligheid en rampenbestrijding. Het piketteam waarborgt dit. We trainen piketmedewerkers jaarlijks.

De bereikbaarheid van gemeente Waalre is door het piketteam gewaarborgd. De piketmedewerkers hebben afgelopen jaar een oefenscenario uitgevoerd. Ook zijn er twee nieuwe piketmedewerkers geworven.

We zorgen dat alle communicatiemedewerkers opgeleid en inzetbaar zijn voor crisiscommunicatie binnen de regionale crisisorganisatie van de VRBZO.

Alle communicatiemedewerkers van Waalre zijn opgeleid en getraind en inzetbaar binnen bevolkingszorg van de VRBZO (Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost). Een communicatiemedewerker is beschikbaar in de piketdienst als omgevingsanalist.

We zorgen dat we voldoen aan de minimale eisen van het programma Brabantse norm weerbare overheid.

We hebben een actueel overzicht gemaakt van de Brabantse norm weerbare overheid. Ook zijn we gestart met het aanpakken van normen die nog niet zijn behaald.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Inwoners hebben de gemeente gevonden bij vragen over fijn en veilig wonen. We hebben gewerkt aan de bewustwording en weerbaarheid van inwoners en ondernemers tegen ondermijnende criminaliteit. Inwoners waren bereid om onveilige en verdachte situaties te melden bij de gemeente en partners. Ook hebben we geïnvesteerd in het verbinden van inwoners in de wijk, zodat zij elkaar vertrouwen, weten te bereiken en kunnen informeren, ook digitaal. Naast aandacht voor de objectieve veiligheidscijfers hebben we ook aandacht besteed aan het gevoel van veiligheid bij inwoners.

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Originele Begroting 2025	Begroting 2025 incl. wijz.	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.074	1.131	1.191	1.187	4
1.2 Openbare orde en veiligheid	589	448	569	565	4
Totaal Lasten	1.663	1.579	1.760	1.752	8
Baten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	75	77	77	78	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	2	0	0	6	-6
Totaal Baten	77	77	77	84	-7
Gerealiseerd resultaat	1.585	1.502	1.683	1.668	15

Toelichting

Vergelijking van de bijgestelde begroting 2025 met de realisatie 2025 levert de volgende verschillen op:

Toelichting verschillen lasten:

1.1 Crisisbeheer en brandweer (voordeel € 4.000)

- Diverse kleine verschillen

1.2 Openbare orde en veiligheid (voordeel € 4.000)

- € 24.000 voordeel

- Bestaande uit lagere salariskosten, de toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.
- € 12.000 nadeel
 - Hogere kosten voor integrale veiligheid m.b.t. diverse veiligheidsvraagstukken en woningontruimingen. Zie ook een voordeel aan de batenkant, omdat we de kosten voor woningontruimingen hebben kunnen verhalen, per saldo neutraal.

Toelichting verschillen baten:

1.1 Crisisbeheer en brandweer (neutraal)

- Geen verschillen.

1.2 Openbare orde en veiligheid (voordeel € 6.000)

- € 6.000 voordeel
 - Omdat we de gemaakte kosten voor woningontruimingen hebben kunnen verhalen, deze inkomsten waren niet voorzien. Zie ook een nadeel bij de lastenkant, per saldo neutraal.

BBV indicatoren Veiligheid

Excel-tabel

Indicator	Omschrijving	Gemeente / referentie	2023	2024	2025
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Waalre	2,8	1,7	1,4
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	1,6	1,4	1,5
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	1,0	0,8	0,9
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Waalre	1,1	1,4	2,0
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	1,2	1,5	1,5
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	1,1	1,1	1,1
Gewelds-misdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Waalre	1,4	1,9	2,5
Gewelds-misdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	2,4	2,5	2,7
Gewelds-misdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	2,6	2,6	2,8
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	Waalre	4,2	3,1	3,1
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	4,3	3,4	3,3
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	4,0	3,7	3,5
Verwijzing halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	Waalre	10,0	12,0	13,0
Verwijzing halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	8,8	9,8	11,2
Verwijzing halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	Gemeenten < 25.000 inwoners	9,0	9,0	9,0

